ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

«СОЦІАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Затверджено на засіданні
кафедри міждисциплінарних
соціально-гуманітарних студій

Протокол № 1 від 01.09.2026 р.

metinvest polytechnic

УКЛАДАЧ(І):

1 Щербань Олена, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри міждисциплінарних соціально-гуманітарних студій

УЗГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
«Проєктне управління соціально-психологічною підтримкою» Ірина СМИРНОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри Ірина СМИРНОВА

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Опис дисципліни

«Соціальний менеджмент» – навчальна дисципліна, спрямована на формування у здобувачів вищої освіти здатності до ефективного управління соціальними процесами, організаціями соціальної сфери, соціальними проєктами та людськими ресурсами в умовах сучасних суспільних трансформацій, системних змін та підвищеної соціальної відповідальності. Курс поєднує інструменти стратегічного та оперативного менеджменту, соціальної політики, соціального проєктування, адміністрування та професійної комунікації, необхідні для результативної діяльності фахівця у сфері соціального управління, соціальної роботи та публічного адміністрування.

Особливістю курсу є поєднання теоретико-методологічного та практико-орієнтованого вимірів управлінської діяльності в соціальній сфері. З одного боку, здобувачі опановують теоретичні засади функціонування соціальних систем, механізми розробки та реалізації соціальної політики, методи діагностики соціальних проблем, прогнозування соціальних процесів і прийняття обґрунтованих управлінських рішень. З іншого – набувають практичних умінь щодо проєктування соціальних послуг, організації діяльності соціальних інституцій і громадських організацій, залучення ресурсів (фандрейзингу), координації міжсекторальної взаємодії та оцінювання соціальної ефективності управлінських проєктів. Це є особливо актуальним для сучасного суспільного контексту, де фахівець має реагувати на складні соціальні виклики, працювати в умовах обмеженості ресурсів, координувати співпрацю державних, приватних та неурядових організацій, а також адаптувати управлінські рішення до потреб різних соціальних і вразливих груп.

Навчальна дисципліна «Соціальний менеджмент» є обов’язковою та посідає важливе місце в освітньо-професійній програмі, оскільки набуті знання та навички створюють основу для ефективного управління організаціями соціальної сфери, розробки та впровадження соціальних проєктів і програм, забезпечення соціальної згуртованості, прийняття відповідальних управлінських рішень та реалізації соціальної політики на місцевому, регіональному й національному рівнях.

1.2 Пререквізити та обмеження

– вибір цієї дисципліни як вибіркової не рекомендовано;

– базові знання з основ менеджменту, соціології, загальної та соціальної психології, професійної та міжособистісної комунікації, командної взаємодії та організації діяльності;

– розуміння основних соціально-економічних закономірностей функціонування суспільства, соціальних інститутів та поведінки людини в соціальному середовищ;

– уміння працювати з текстовою, табличною та графічною інформацією, інтерпретувати статистичні дані й результати спостережень; базові цифрові компетентності для роботи з електронними освітніми ресурсами та даними

– базові навички пошуку, критичного оцінювання та використання інформації з різних джерел, аналізу, порівняння, узагальнення та логічного обґрунтування висновків;

– наявність корпоративного облікового запису @mipolytech.education, Microsoft Teams, Word, Excel;

– наявність особистого логіну та паролю в Moodle (для отримання або поновлення слід звернутися до куратора групи)

1.3 Результати навчання з дисципліни

Основні результати навчання:

1. Демонструвати глибинне знання та системне розуміння теоретико-методологічних концепцій, законів і принципів соціального менеджменту та менеджменту соціальної роботи.

2. Аналізувати та описувати структуру системи соціального менеджменту, її функціональні можливості та сфери застосування в сучасному суспільстві.

3. Здійснювати стратегічне та тактичне планування діяльності соціальних організацій та суб'єктів соціальної сфери.

4. Ідентифікувати проблеми в діяльності соціальних організацій та органів управління, обґрунтовувати ефективні методи їх вирішення.

5. Застосовувати сучасні технології соціального менеджменту як інструмент управління соціальними процесами та реалізації соціальної політики.

6. Володіти навичками раціональної організації праці менеджера соціальної роботи, ефективно делегувати повноваження та здійснювати керівництво підрозділами організації.

7. Планувати та забезпечувати кадрове, інформаційне, методичне, матеріальне та фінансове функціонування соціальної організації (підрозділу).

8. Приймати автономні та обґрунтовані управлінські рішення в складних і непередбачуваних умовах із дотриманням вимог чинного законодавства, норм етики та соціальної відповідальності.

9. Здійснювати моніторинг соціальних процесів та соціально-статистичну діагностику, розробляти критерії й показники оцінювання ефективності та якості соціальних послуг і управлінських рішень.

10. Демонструвати ініціативу, самостійність та оригінальність при розробці рішень у сферах соціального партнерства, соціальної відповідальності та соціального підприємництва.

Таблиця відповідності результатів навчання дисципліни програмним результатам навчання для освітніх програм, в яких ця дисципліна є обов’язковою

Результат навчання з дисципліни	Коди програмних результатів навчання з ОП
1. Демонструвати глибинне знання та системне розуміння теоретико-методологічних концепцій, законів і принципів соціального менеджменту та менеджменту соціальної роботи	ПРН 2
2. Аналізувати та описувати структуру системи соціального менеджменту, її функціональні можливості та сфери застосування в сучасному суспільстві	ПРН 2, ПРН 23
3. Здійснювати стратегічне та тактичне планування діяльності соціальних організацій та суб'єктів соціальної сфери	ПРН 5
4. Ідентифікувати проблеми в діяльності соціальних організацій та органів управління, обґрунтовувати ефективні методи їх вирішення	ПРН 3, ПРН 8
5. Застосовувати сучасні технології соціального менеджменту як інструмент управління соціальними процесами та реалізації соціальної політики.	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 23
6. Володіти навичками раціональної організації праці менеджера соціальної роботи, ефективно делегувати повноваження та здійснювати керівництво підрозділами організації	ПРН 6, ПРН 7
7. Планувати та забезпечувати кадрове, інформаційне, методичне, матеріальне та фінансове функціонування соціальної організації (підрозділу)	ПРН 7

Результат навчання з дисципліни	Коди програмних результатів навчання з ОП
8. Приймати автономні та обґрунтовані управлінські рішення в складних і непередбачуваних умовах із дотриманням вимог чинного законодавства, норм етики та соціальної відповідальності	ПРН 8
9. Здійснювати моніторинг соціальних процесів та соціально-статистичну діагностику, розробляти критерії й показники оцінювання ефективності та якості соціальних послуг і управлінських рішень	ПРН 8, ПРН 16
10. Демонструвати ініціативу, самостійність та оригінальність при розробці рішень у сферах соціального партнерства, соціальної відповідальності та соціального підприємництва.	ПРН 23, ПРН 8

1.4 Організація курсу, форми та методи навчання

– Освітній процес будується як комбінація інтерактивних лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle – з одного боку, та проблемно орієнтованих семінарських занять і практичних занять з відпрацювання аналітично-розрахункових навичок – з іншого.

– Відвідування лекційних занять є бажаним, однак не обов'язковим; від студентів очікується ознайомлення з матеріалом перед лекцією, що дозволить побудувати лекційне заняття у вигляді сполучення пояснень викладача та обговорення проблемних питань, які виникли при підготовці до лекції.

– Практичні заняття є обов'язковими для відвідування і передбачають аналіз умовно змодельованих практичних ситуацій, розбір реальних кейсів за матеріалами відкритого доступу;

– Від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи у терміни, встановлені у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання».

– З урахуванням поточної ситуації від учасників освітнього процесу очікується виконання вимог безпеки при сигналі «Повітряна тривога», санкції за залишення заняття або неявку на заняття не застосовуються.

– Офіційними каналами зв'язку є електронна пошта та MS Teams з використанням облікового запису @mipolytech.education;

– Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації; з викладачем можна зв'язатися через електронну пошту, в чаті або в персональній розмові в MS Teams.

1.5 Мова освітнього процесу

Українська, англійська (як джерел статистичних даних, нормативних та довідкових документів, іноземних літературних джерел).

2 ЗМІСТ НАВЧАННЯ

Модуль 1. Теоретичні та організаційні засади соціального менеджменту

Тема 1. Соціальний менеджмент як система управління соціальною сферою.

Соціальний менеджмент як особливий вид професійної діяльності, наукова дисципліна та специфічна система управління. Відмінності соціального менеджменту від бізнес-менеджменту (орієнтація на соціальний ефект, а не лише на прибуток). Соціальна організація (установи соціального захисту, НУО, фонди, заклади надання послуг) як ключовий об’єкт управління. Загальні та специфічні принципи: гуманізм, субсидіарність, адресність, соціальна справедливість, участь (партисипативність), прозорість. Основні функції: планування, організація, мотивація, контроль, координація та соціальне регулювання. Методи соціального менеджменту: адміністративно-організаційні (нормативні, директивні); економічні (фінансування, фандрейзинг, матеріальне стимулювання); соціально-психологічні (мотивація, переконання, створення сприятливого клімату, соціальне партнерство). Взаємодія із *соціальною роботою* (інструментарій безпосередньої допомоги), *психологією* (координація поведінки людей), *соціологією* (дослідження потреб суспільства), *економікою* (розподіл ресурсів) та *публічним управлінням* (державна соціальна політика). Концепція «Нового публічного менеджменту» (New Public Management) у соціальній сфері. Людиноцентричний підхід (Person-centered approach) та підхід, базований на правах людини (Human rights-based approach).

Тема 2. Організація та система управління у соціальній сфері.

Державні та комунальні установи (центри надання соціальних послуг, інтернатні заклади, територіальні центри). Неурядові/громадські організації (ГО, благодійні фонди, соціальні підприємства). Приватні надавачі соціальних послуг та міжнародні гуманітарні місії. Стратегічний (топ-менеджмент: директори, ради правління). Тактичний (середня ланка: керівники відділів, проектні менеджери). Операційний (нижня ланка: кейс-менеджери, соціальні працівники, фахівці з соціальної роботи). Лінійні, функціональні, лінійно-штабні, матричні та проектні структури: їхні переваги та обмеження для соціальної сфери. Мережеві структури та міжвідомчі об'єднання (консорціуми, кластери). Централізація та децентралізація в управлінні соціальними послугами. Делегування повноважень та розмежування зон відповідальності. Положення про структурні підрозділи та посадові інструкції як інструменти регламентації. Внутрішньоорганізаційна комунікація, горизонтальні зв’язки та усунення «функціональних бар’єрів» (silo effect).

Тема 3. Діагностика проблем та потреб у соціальному менеджменті.

Виявлення проблем цільових груп (ВПО, особи з інвалідністю, сім'ї у складних життєвих обставинах, літні люди). Картування соціальних проблем громади/орієнтованої території. Кількісні методи (анкетування, аналіз статистичних даних, опитування). Якісні методи (глибинні інтерв'ю, фокус-групи, кабінетні дослідження, спостереження, аналіз кейсів). Складання карти стейкхолдерів (Matrix of Importance / Influence). Визначення інтересів, ресурсів, очікувань та рівня впливу благодійників, органів влади, клієнтів та партнерів. SWOT-аналіз: оцінка внутрішніх сильних/слабких сторін та зовнішніх можливостей/загрози соціальної організації. Проблемне дерево (Problem Tree): чітке розмежування причин, центральної проблеми та наслідків. Дерево цілей (Objectives Tree)**:** трансформація проблем у конкретні управлінські завдання. PEST/PESTLE-аналіз: оцінка зовнішнього середовища

(політичні, економічні, соціальні, технологічні чинники). Перехід від діагностики до вибору найефективніших комплексних інтервенцій та моделей вирішення проблем.

Тема 4. Стратегічне і тактичне планування діяльності організацій соціальної сфери.

Формулювання місії (головного призначення суспільної корисності), бачення (бажаного майбутнього стану) та цінностей (етичних орієнтирів діяльності). Каскадування цілей: від стратегічних орієнтирів до операційних завдань. Застосування критеріїв SMART (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound) до соціальних програм. Структура стратегічного плану організації. Операційне (річне/квартальне) планування: деталізація заходів, термінів, відповідальних осіб, графіків виконання (діаграма Ганта). Розрахунок необхідних ресурсів (бюджетування планів). Моделі адаптації організації до нових викликів (наприклад, модель Курта Левіна чи Коттера). Подолання опору змінам з боку персоналу та беніфіціарів. Ідентифікація ризиків (фінансових, кадрових, репутаційних, безпекових). Матриця ризиків та розробка заходів з їх мінімізації та реагування.

Модуль 2. Управлінські технології та забезпечення діяльності соціальної організації

Тема 5. Управлінські рішення та делегування повноважень у соціальному менеджменті.

Поняття управлінського рішення в соціальній сфері. Класифікація управлінських рішень. Цикл прийняття управлінського рішення. Специфіка рішень в умовах невизначеності, дефіциту часу, інформаційного вакууму та кризових ситуацій. Техніки оцінювання альтернатив (аналіз «витрати-вигода», дерево рішень, матриця виборів). Етичні дилеми у соціальному менеджменті (конфлікт інтересів, розподіл дефіцитних ресурсів, дотримання конфіденційності). Кодекси етики та принципи «не нашкодь» (Do No Harm). Делегування повноважень як інструмент реалізації управлінських рішень. Принципи, переваги та обмеження делегування. Алгоритм ефективного делегування: закріплення завдань, передача повноважень, виділення ресурсів та встановлення точок контролю.

Тема 6. Ресурсне та кадрове забезпечення діяльності соціальної організації.

Комплексна структура ресурсів. Планування потреб у ресурсах під конкретні соціальні послуги та проєкти. Джерела фінансування: бюджетний кошторис, гранти, благодійні пожертви, доходи від соціального підприємництва. Фандрейзингова стратегія організації та робота з донорами. Планування кадрової потреби. Пошук, добір та найм працівників. Організація системи адаптації (Onboarding) та введення на посаду. Залучення та управління волонтерами (волонтерський менеджмент). Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) в управлінні: бази даних клієнтів (CRM-системи), захист персональних даних, електронний документ обіг та автоматизація звітності.

Тема 7. Управління якістю та ефективністю соціальних послуг.

Специфіка оцінки якості у соціальній сфері (суб'єктивне сприйняття vs об'єктивні стандарти). Види ефективності: соціальна (зміна якості життя клієнта), економічна (раціональність використання витрат) та організаційна. Державні стандарти надання соціальних послуг. Індикатори та показники якості (Input, Process, Output, Outcome, Impact indicators). Розроблення Key Performance Indicators (KPI) для працівників та проектів. Відмінність між постійним моніторингом (поточний контроль) та періодичним

оцінюванням (вимірювання середньострокових і довгострокових результатів). Методи розробки рамки оцінювання (Logical Framework Approach). Інструменти збору зворотного зв'язку від отримувачів послуг (скарги, пропозиції, опитування задоволеності). Концепція безперервного поліпшення якості (TQM / Цикл Демінга: PDCA). Розробка управлінських рекомендацій на основі результатів моніторингу.

Тема 8.Інновації та соціальне підприємництво в соціальному менеджменті.

Сутність та типи соціальних інновацій (нові послуги, нові процеси, нові організаційні форми). Методи генерування та оцінки інноваційних ідей (дизайн-мислення, мозковий штурм, хакатони). Трансфер та масштабування успішних соціальних практик. Поняття соціального підприємництва: поєднання соціальної місії з бізнес-моделлю. Відмінності соціального підприємництва від класичного бізнесу та традиційних НУО. Розроблення соціальної підприємницької ініціативи (Canvas Business Model / Social Lean Canvas). Джерела стартового капіталу (імпакт-інвестиції, мікрогранти, краудфандинг). Моделі співпраці «Держава — Бізнес — Громадськість — Громада» (4P). Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ/CSR) бізнесу як ресурс для розв'язання соціальних проблем. Соціальне замовлення та закупівля соціальних послуг у суб'єктів приватного й третього секторів.

Тема 9. Комплексне управління соціальними програмами та організаціями.

Системний зв'язок між аналізом, плануванням, забезпеченням ресурсами, організацією виконання, моніторингом та корекцією в єдиному управлінському циклі. Ситуаційний аналіз та швидка адаптація організації до умов кризи чи трансформації. Розроблення комплексних цільових соціальних програм на рівні організації, громади чи регіону. Структура комплексної соціальної програми: від обґрунтування до плану дій та бюджету. Етапи розвитку соціальної організації (за Адізесом або Грейнером) та відповідні управлінські завдання на кожному етапі. Оцінка організаційної спроможності (Organizational Capacity Assessment). Розробка пропозицій щодо вдосконалення політик на місцевому та національному рівнях. Адвокаційні кампанії як засіб системного вирішення проблем клієнтів. Підготовка підсумкових рішень, звітності перед суспільством (прозорість та публічна підзвітність) та визначення векторів подальшого розвитку організації.

3 ОБСЯГ І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин*				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Модуль 1. Теоретичні та організаційні засади соціального менеджменту						
1.	Соціальний менеджмент як система управління соціальною сферою	17	4	4		9
2.	Організація та система управління у соціальній сфері	16	4	4		8
3.	Діагностика проблем та потреб у соціальному менеджменті	17	4	4		9
4.	Стратегічне і тактичне планування діяльності організацій соціальної сфери	16	4	4		8
Модуль 2. Управлінські технології та забезпечення діяльності соціальної організації						
5.	Управлінські рішення та делегування повноважень у соціальному менеджмент	17	4	4		9
6.	Ресурсне та кадрове забезпечення діяльності соціальної організації	17	4	4		9
7.	Управління якістю та ефективністю соціальних послуг	17	4	4		9
8.	Інновації та соціальне підприємництво в соціальному менеджменті	16	4	4		8
9.	Комплексне управління соціальними програмами та організаціями	17	4	4		9
Усього годин		150	36	36		78

*тут і далі: Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

4 ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

4.1 Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання*

Вид КТ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	Всього
П(С)З			5			5			5			5		5		5			30
ЛР																			0
ІЗ								20									20		40
МКР									15									15	30
Всього																			100

* Робочі графіки виконання контрольних точок розміщаються в системі управління навчанням Moodle

4.2 Зміст та вимоги до контрольних точок

Вид КТ	Опис КТ, порядок її проходження, засоби діагностики та критерії оцінювання
П(С)З	Оцінювання і оголошення оцінки відбувається у підсумку проведення практичного заняття; оцінка може бути оскаржена одразу після оголошення або в порядку, передбаченому Положенням про врегулювання конфліктів. Інструменти оцінювання: 1) усні відповіді під час розбору змодельованих ситуацій або реальних кейсів, командного обговорення; 2) оцінка розгляду і пропозицій практичних ситуацій. Критерії отримання балів за усну відповідь (максимум 5 балів) – студент дав пряму і релевантну відповідь на поставлене питання з використанням обґрунтованого посилання на теоретичний матеріал та варіації зміни відповідь на зміну вхідних умов, в т.ч. у вигляді додаткових запитань / зміг стисло формалізувати вербально сутність проблеми за ситуацією, ідентифікувати ключові складові і пріоритети вирішення, запропонував логічне розв'язання (3 бали); – оцінка ініціативності у роботі над проблемою, логічності та структурованості відповіді, здатності комунікувати у команді та під впливом негативних факторів, в т.ч. під тиском викладача та/або групи, вміння вести дискусію та бути критичним та самокритичним; використано необхідні лексико-граматичні форми української мови (2 бал) Критерії отримання балів за результати розв'язання завдань (максимум 5 балів): – студент формалізував умови завдання з використанням коректних позначень, послідовність розв'язання ґрунтується на розумінні теоретичного матеріалу та методу розв'язання; отримано правильну відповідь і вказано її розмірність (3 бали); – студент розуміє і може оцінити зміну відповіді внаслідок видозміни вихідних умов завдання; при викладенні результатів розв'язання і поясненні їх отримання використано необхідні лексико-граматичні форми української мови (2 бали)
ІЗ	**<u>Індивідуальне завдання №1 та 2.</u>** Підготовлено практичну ситуацію (кейс) у вигляді файлу *docx, або *pdf розміщується у відповідному розділі дисципліни в Moodle і перевіряється протягом тижня після завершення терміну подачі. Оскарження оцінки може бути здійснене під час занять або індивідуальних консультацій до завершення семестру. Max 20 балів: – студент підготував відповідь за ситуаційним завданням (кейсом) в якому: правильно визначив проблеми, комплекс факторів, які могли вплинути на їх виникнення, обґрунтував своє бачення теоретичними концепціями або моделями, виконав необхідні розрахунки в разі потреби, представив висновок або власне бачення виходу з проблеми і окреслив можливі перспективи і обмеженість такого рішення; есе підтверджується щонайменше трьома надійними джерелами; есе структуровано, викладено грамотно діловим, науковим або публіцистичним стилем української (10 балів); – надана відповідь містить комплексну, логічну і оригінальну пропозицію проблематики ситуаційного завдання аж до міждисциплінарного підходу; використання штучного інтелекту (ШІ) не забороняється, оскільки пропозиції відомих застосунків ШІ суттєво залежать від обміркованої постановки питання і уточнюючих питань; однак в разі, якщо відповідь, отримана з використанням ШІ, не є комплексною або не відповідає за стилем і викладеними позиціями іншим частинам есе або завдання, містить очевидно неправдиву інформацію, то оцінка за цим критерієм знижується (5 балів); – студент під час презентації / захисту відповіді на кейс демонструє володіння термінологічним апаратом, відповідає на запитання, здатний швидко адаптувати позицію під зміни у вихідному ситуаційному завданні (5 балів)

Вид КТ	Опис КТ, порядок її проходження, засоби діагностики та критерії оцінювання
МКР	МКР виконуються в Moodle під час останнього практичного заняття в модулі за 1 годину 10 хвилин. В разі неявки або неможливості виконання МКР з поважних причин на таке заняття допускається відкриття виконання МКР за погодженням з викладачем в інший час асинхронно. Кожна модульна контрольна робота включає блок тестових завдань та практичні кейси з матеріалу модуля (max 15 балів). Тестові завдання являють собою тести множинного вибору з однією вірною відповіддю. Кейси передбачають обґрунтування порядку розв'язання проблем, обгрунтування. Тести оцінюються за співпадінням з правильною відповіддю. При розв'язанні кейсів оцінюється логіка і обґрунтованість відповіді, правильність висновків та наведених рекомендацій. Оскаржити оцінку можна після її оголошення, під час занять або індивідуальних консультацій до завершення семестру.

4.3 Форма підсумкового контролю. Порядок визначення підсумкової оцінки

Форма підсумкового контролю	Письмовий екзамен
Умови допуску до підсумкового контролю	Не менше 35 балів; якщо здобувачі освіти в результаті самооцінки академічного прогресу не впевнені, що набравши 35 балів за поточну успішність, складуть іспит на 85 балів і вище, то вони мають підвищити власні результати поточного контролю до прийнятного рівня
Порядок визначення підсумкової оцінки	Для варіанту екзамену: – підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне поточної успішності з навчальної дисципліни (О) та оцінки, отриманої під час іспиту (І). В разі, якщо оцінка, отримана на іспиті, менше 60 балів, підсумкова оцінка дорівнює оцінці іспиту: $\begin{cases} ПО = \frac{О + І}{2}, & якщо\ І \geq 60 \\ І, & якщо\ І < 60 \end{cases}$
Порядок проходження екзамену	Екзамен складається в Moodle у визначений розкладом екзаменаційної сесії період; до складу завдань екзамену (100 балів) входять 40 тестових завдань множинного вибору з однією вірною відповіддю (по 1 балу) та 4 практичні кейси, які передбачають обґрунтування порядку розв'язання проблем, наведення обгрунтувань (по 15 балів). Екзамен оцінює ступінь володіння соціальною термінологією та розуміння теоретичних підходів до опису та пояснення соціально-психологічних ситуацій, процесів та механізмів за проблематикою дисципліни. На складання екзамену надається 3 спроби. Порядок оскарження екзаменаційної оцінки визначений у розділі 10 Положення про організацію освітнього процесу ((Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university))

Відповідність між прийнятими в університеті шкалами оцінки наведена в таблиці.

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
90-100	A	Студент демонструє видатний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Відмінно	Залік
82-89	B	Студент виявляє вищий за середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні незначні помилки	Добре	
75-81	C	Студент виявляє середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні деякі значущі помилки		
67-74	D	Студент виявляє задовільний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях наявні суттєві помилки	Задовільно	

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
60-66	E	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни		
35-59	FX	Низка запланованих результатів навчання не досягнуті. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Незадовільно	Незалік
0-34	F	Результати навчання відсутні або критично низькі		

4.4 Додаткові зауваження

– Студент може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу (Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university))та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (Академічні політики : Polytechnic (metinvest.university))

– Оцінки, отримані за роботу на практичних заняттях не можуть бути відпрацьовані або покращені, окрім процедури оскарження, оцінки за інші види поточного контролю можуть бути покращені за індивідуальною домовленістю з викладачем;

– Викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання або модульну контрольну роботу, якщо вони не були складені вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти;

– В разі, якщо дисципліна є **обов'язковою** для здобувача освіти, і він засвоїв повністю або частково відповідні програмні результати навчання під час отримання освіти на попередніх або такому ж рівні, то кредити та оцінка з дисципліни може бути перезарахована в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу (Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university)). Консультацію з даного питання можна отримати у викладача, куратора або гаранта освітньої програми, завідувача кафедри, за якою закріплено цю дисципліну;

– В разі, якщо здобувач освіти хотів би самостійно вивчити певні курси з проблематики дисципліни (наприклад, Coursera, Udemy або інших платформ, в т.ч. платформ відкритих курсів вітчизняних та/або закордонних університетів), то 1) доцільно звернутися до списку рекомендованих вебресурсів або проконсультуватися з викладачем на предмет релевантності самосійтно знайденого освітнього ресурсу програмі дисципліни; 2) в разі успішності опанування такого курсу, яке підтверджується сертифікатом або іншим способом, такому здобувачу у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певної(их) контрольних точок;

– В разі, якщо здобувач освіти реалізував певний вид наукової роботи (тези, стаття, результативна участь у студентській олімпіаді тощо), то у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певної(их) контрольних точок.

– В разі, якщо здобувач освіти в рамках реалізації права на академічну мобільність опанував дисципліну з аналогічними результатами навчання як обов'язкову або вибіркову в іншому закладі вищої освіти, то в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу (Нормативні документи : Polytechnic (metinvest.university)) такі результати можуть бути визнані з перезарахуванням кредитів.

5 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

5.1 Базові джерела

1. Менеджмент соціальної роботи : підруч. / авт.-упоряд. : Т. Л. Надвинична, С.А. Надвиничний. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 370 с.
2. Соціальний менеджмент : навч. посіб. / І. П. Миколайчук. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 280 с.
3. Практикум: соціальна сфера (workshop book: social sphere) / автори-укладачі: І. В. Літяга , С. М. Ситняківська; за заг. ред. проф. Н. А. Сейко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 277 с.
4. Сучасні стратегії надання соціальних послуг: навчально- методичний посібник / автор-укладач Т. Л. Опалюк. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В. 2020. 118 с.
5. Соціальний менеджмент. Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань / уклад. О. Д. Щербань. ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», 2026. 25 с.

5.2 Додаткові джерела

1. Менеджмент соціального забезпечення : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Н. В. Левченко. Умань : Візаві, 2022. 92 с.
2. Рейкін В. С. Соціальний менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2022. 129 с.
3. Щербань О. Д. Соціальний менеджмент як різновид соціального управління: теоретико-прикладні межі та можливості. *Трансформаційна економіка.* № 4 (13), 2025. С. 245-248.
6. Щербань О. Д. Самоменеджмент як елемент ефективного планування соціального працівника. *Причорноморські економічні студії*. 2025. №96. С. 267-270.
7. Щербань О. Д., Біла Г. В. Актуальні напрями соціальної роботи в умовах воєнних трансформацій. *Інтеграція науки та практики управління в умовах соціокультурних трансформацій: зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практич. конф. (м. Лубни, 28 квітня 2026 р.).* м. Лубни: ДЗ «Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка», 2026. С. 349-351.

5.3 Вебресурси

1. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: Головна | Кабінет Міністрів України (kmu.gov.ua) (дата звернення: 23.08.2026)
2. Офіційний вебпортал парламенту України «Законодавство України» https://www.google.com/search?q=https://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 23.08.2026)
3. Міністерство соціальної політики України https://www.msp.gov.ua/ (дата звернення: 23.08.2026)
4. Національна соціальна сервісна служба України (Нацсоцслужба) https://www.google.com/search?q=https://nass.gov.ua (дата звернення: 23.08.2026)
5. Державна служба статистики України (Держстат) https://www.google.com/search?q=https://www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 23.08.2026)
6. Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України https://idss.org.ua/ (дата звернення: 23.08.2026)

7. Світовий банк (База даних по Україні) https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine (дата звернення: 23.08.2026)
8. Ресурсний центр «ГУРТ» https://gurt.org.ua/ (дата звернення: 23.08.2026)
9. Громадський Простір (Phine) https://www.prostir.ua/ (дата звернення: 23.08.2026)
10. Український форум благодійників https://vboabu.org.ua/ (дата звернення: 23.08.2026)
11. Програма розвитку ООН в Україні (ПРООН / UNDP) https://www.undp.org/uk/ukraine (дата звернення: 23.08.2026)
12. Представництво Дитячого фонду ООН в Україні (ЮНІСЕФ / UNICEF) https://www.unicef.org/ukraine (дата звернення: 23.08.2026)
13. Міжнародна організація праці (МОП / ILO) https://www.ilo.org/ (дата звернення: 23.08.2026)
14. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/ (дата звернення: 23.08.2026)
15. Google Scholar (Академія Google) https://scholar.google.com.ua/ (дата звернення: 23.08.2026)
16. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України http://dspace.nbuv.gov.ua/ (дата звернення: 23.08.2026)

5.4 Вебкурси

1.Соціальний менеджмент і залучення зацікавлених сторін (Prometheus) https://prometheus.org.ua/prometheus-free/soc-management-involvement/ (дата звернення: 23.08.2026)
2. Від ідеї до змін: проєктний менеджмент для соціальних ініціатив (ВУМ Online) https://vumonline.ua/course/from-ideas-to-changes/ (дата звернення: 23.08.2026)
3. Соціальне підприємництво та конкурентоспроможність (EdEra) https://study.ed-era.com/courses/course/309 (дата звернення: 23.08.2026)
4. Менеджмент (Prometheus) https://prometheus.org.ua/prometheus-free/management/ (дата звернення: 23.08.2026)
5. Соціальне підприємництво: як створювати соціальну цінність (Prometheus) https://prometheus.org.ua/prometheus-free/social-entrepreneurship/ (дата звернення: 23.08.2026)
6. Суспільні зміни через громадську діяльність (Prometheus) https://prometheus.org.ua/prometheus-free/social-change/ (дата звернення: 23.08.2026)
7. Design Thinking for the Greater Good: Innovation in the Social Sector (University of Virginia / Coursera) https://www.coursera.org/learn/uva-darden-design-thinking-social-sector (дата звернення: 23.08.2026)
8. Governance and Society / Public & Nonprofit Management (Coursera) https://www.coursera.org/browse/social-sciences/governance-and-society (дата звернення: 23.08.2026)

6 АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики, зокрема Кодексу етики, Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та працівників університету, Положення про врегулювання конфліктів, Антикорупційної програми тощо. Докладніше про академічні політики стосовно етичності поведінки, академічної доброчесності та протидію булінгу можна дізнатися за посиланням: Академічні політики - Polytechnic (metinvest.university)

– ***Академічна недоброчесність*** вигляді академічного плагіату; фабрикації; фальсифікації; списування обману; хабарництва; необ'єктивного оцінювання; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання – прямо заборонено; і в разі виявлення – ***відповідний захід контролю (контрольну точку) буде оцінено в 0 балів за з наступним повідомленням декану факультету та голові комісії з академічної доброчесності Університету***.

– В разі випадку надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання студент може оскаржити процедури оцінювання за процедурами, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу.

– Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс і для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.

– Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.

– Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення та повідомлення у MS Teams на коректність змісту та мови.

– Використання ШІ не заборонене, разом з тим, воно має здійснюватися відповідально і з урахуванням «живих» політик щодо використання ШІ в Університеті: студент відповідає за повноту, вірогідність інформації, яка була згенерована/знайдена з використанням великих мовних моделей, здатний ідентифікувати у відповіді, яка частина інформації отримана з використанням технологій ШІ, а що є його власним здобутком/позицією.

– Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.